

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE PRIMOŠTEN ZA RAZDOBLJE
OD 2018. – 2023. g.**

Primošten, studeni 2018

RADNA SKUPINA IZRAĐIVAČA:

Članovi: **Mario Šestanj-Perić, dipl.ing.el.**

Ivan Košutar, dipl.ing.sig.

Davor Kraš, dipl.ing.el.

Nino Kauzler, dipl.ing.str.

Vračar Melita, bacc. ing. evol. sust

SADRŽAJ

1. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE PRIMOŠTEN, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA.....	13
1.1. Analiza postojećeg stanja u sustavu gospodarenja otpadom na području Općine Primošten	13
1.2. Način sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Primošten	14
1. 3. Krupni (glomazni) otpad	15
1.4. Sustav prikupljanja reciklabilnog otpada putem zelenih otoka i na kućnom pragu korisnika	15
1.5. Biorazgradivi komunalni otpad	15
1.6. Problematični otpad.....	16
1.7. Ocjena postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Primošten	16
1.9. Ostvarivanje ciljeva.....	17
2. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOGLOTPADA, TE OSTVARIVANJE CILJEVA.....	18
2.1. Ostvarivanje ciljeva.....	19
3. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....	20
3.1. Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom	20
3.2. Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom	20
3.3 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.....	24
4. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM OTKLANJANJU.....	25
5. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	25
6. OPĆE MJERE GOSPODARENJA OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	29
6.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	29
6. 2. Gospodarenje opasnim otpadom	30
6.3 Gospodarenje posebnim kategorijama otpada.....	30
7. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOGLKomunalnog otpada.....	34
8. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	35
9. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA,	36
10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	36
10.1. Izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom	37
11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	39
12. POPIS PRIMIJENJENIH, ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE	40

KRATICE

U ovom dokumentu korištene su slijedeće kratice:

EE otpad	Električni i elektronički uređaji i oprema
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
JLS	Jedinica/e lokalne samouprave
MKO	Miješani komunalni otpad
MRD	Mobilno reciklažno dvorište
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
RCGO	Regionalni centar za gospodarenje otpadom
Općina	Općina Primošten
Plan	Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave
Plan RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
Uredba	Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017)
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)

POJAŠNJENJE POJMOVA

U ovom Planu uporabljeni su pojmovi sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN. 94/13 i 73/17) i Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 117/17):

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Divlje odlagalište je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.

Gradevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom.

Inertni otpad jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Komunalni otpad jest otpad iz kućanstava, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno sakupljati u sklopu usluge sakupljanja miješanog komunalnog otpada.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.), te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Neopasni otpad jest otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Obrada otpada jest postupak kojim se u mehaničkom, fizikalnom, termičkom, kemijskom ili biološkom procesu, uključujući razvrstavanje, mijenjaju svojstva otpada u svrhu smanjivanja količine i/ili opasnih svojstava, te olakšava rukovanje i poboljšava iskoristivost otpada.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava.

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada. Proizvodnim otpadom se ne smatraju ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada jest svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad (izvorni proizvođač) i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom, mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ogradeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Regionalni centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

UVOD

Odnos prema zbrinjavanju otpada je jedno od mjerila kojim se može prosuđivati o civilizacijskoj, političkoj i gospodarstvenoj razvijenosti regije.

Jedini put u rješavanju problema zbrinjavanja otpada je uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. To obuhvaća, kako formiranje odgovornih tijela na državnoj razini i donošenje legislative, tako i izgradnju cjelovitog sustava - od specijaliziranih organizacija za skupljanje i obradu otpada do objekata za njegov prihvat, predobradu, te konačno zbrinjavanje.

Problem gospodarenja otpadom ne predstavlja problem sam za sebe, njegovo rješenje jedan je od preduvjeta ostvarenja strateških gospodarskih ciljeva Republike Hrvatske – privlačnost kao turističkog odredišta, te uspostave imidža zemlje proizvodnje zdrave hrane. Uspješnost tih kampanja uvelike ovisi o efikasnosti strategije i plana gospodarenja otpadom; dugoročno, turizam mora zbrinuti otpad na način da se ne narušava krajobraz, a sa mnoštvom deponija razasutih diljem zemlje, koje ugrožavaju i vodene tokove i kvalitetu obradive zemlje stoga posljedično i hrane, Hrvatska ugrožava svoje potencijale i kao turističke destinacije i proizvođača zdrave hrane. „Divlje deponije“ su posljedica nekontroliranog odlaganja gdje se ocjed, plinovi i ostale tvari iz opasnog i neopasnog otpada nekontrolirano šire u okoliš.

Osnovni cilj u procesu zbrinjavanja otpada na prostoru Županija i Općina je realizacija cjelovitog sustava gospodarenja otpadom sa što manje štetnih utjecaja na zdravlje, okoliš i klimu uz što bolje gospodarsko korištenje otpada i što manje trajnog odlaganja neobrađenog otpada.

Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja komunalnim otpadom regulira se zasebno kao cjelina u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ili u više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. Temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za određeni period primjene (6 godina).

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Općina Primošten dužna je na svom području, samostalno ili zajedno s drugim JLS osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Nacionalnog Plana gospodarenja otpadom,
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom Općine Primošten
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i

7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada, a ovaj plan gospodarenja otpadom predstavlja operativnu uputu kako osigurati sve uvjete koje Zakon od Općine Primošten traži.

Plan gospodarenja otpadom općine Primošten sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) donosi se prema sljedećem postupku:

1. Javni uvid u Plan gospodarenja otpadom (Putem medija se izvješće javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te o načinu i vremenu iznošenja mišljenja, rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.)
2. JLS dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela županije nadležnog za poslove zaštite okoliša.
3. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom Općine Primošten usklađen sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i Plana gospodarenja otpadom RH
4. Plan gospodarenja otpadom Općine Primošten usvaja općinsko Vijeće nakon ishodenja prethodne suglasnosti.
5. Plan gospodarenja otpadom Općine Primošten objavljuje se u službenom glasilu Šibensko – Kninske županije

Plan prema čl. 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) sadrži:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,

11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Pojam gospodarenje otpadom koristi se za otpad generiran ljudskom aktivnošću i općenito se poduzima radi smanjena utjecaja rezultata tih aktivnosti na:

- zdravlje,
- okoliš,
- krajobraznu estetiku te u novije vrijeme radi povrata iskoristivog materijala/sirovine.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način da se ne dovede u opasnost ljudsko zdravlje i da se ne rabe postupci i/ili načini koji bi mogli štetiti okolišu, kako bi se izbjegao:

- rizik onečišćenja mora i voda, tla i zraka,
- nastajanje eksplozije ili požara,
- pojava buke,
- pojava neugodnih mirisa,
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti.

Podaci iz prostorno – planske dokumentacije

Smještaj i naseljenost Općine Primošten

Za Općinu Primošten, važeći je Prostorni plan uređenja Općine Primošten (Službeni glasnik općine Primošten 04/17).

Općina Primošten ukupne površine 58,78 km² smještena je u zemljopisnom središtu hrvatskog primorja, u jugoistočnom dijelu Šibensko-kninske Županije.

Prostor općine Primošten, svojim prirodnim obilježjima i krajobraznom osnovom, može se svrstati u posebno vrijedan prostor RH, te kao takav zahtijeva zaštitu i unapređenje temeljnih vrijednosti.

Općina Primošten je nužno usmjerena ka Šibeniku, kao županijskom središtu s brojnim značajnim funkcijama za život stanovnika. Postoji određena, neobvezatna gravitacija ka Splitu kao snažnom centru u kojem je moguće zadovoljiti određenu, višu razinu potreba, koje nisu vezane uz administrativne i slične obvezatne usluge.

U odnosu na turističke resurse Primošten pripada primorsko turističkom području i čini turističko središte sub regionalnog značenja.

Pripadnost općine Primošten obalnom području podrazumijeva prihvatanje principa održivog razvijanja, kao cjelovitog razvojnog koncepta, koji se ogleda u osiguranju stabilnog i trajnog rasta životnog standarda i potpunijeg zadovoljavanja osobnih i zajedničkih interesa stanovništva, a istovremeno budućim generacijama ostavlja u nasljeđe kvalitetan i očuvan prostor i okoliš, nužan za njihov život i razvitak.

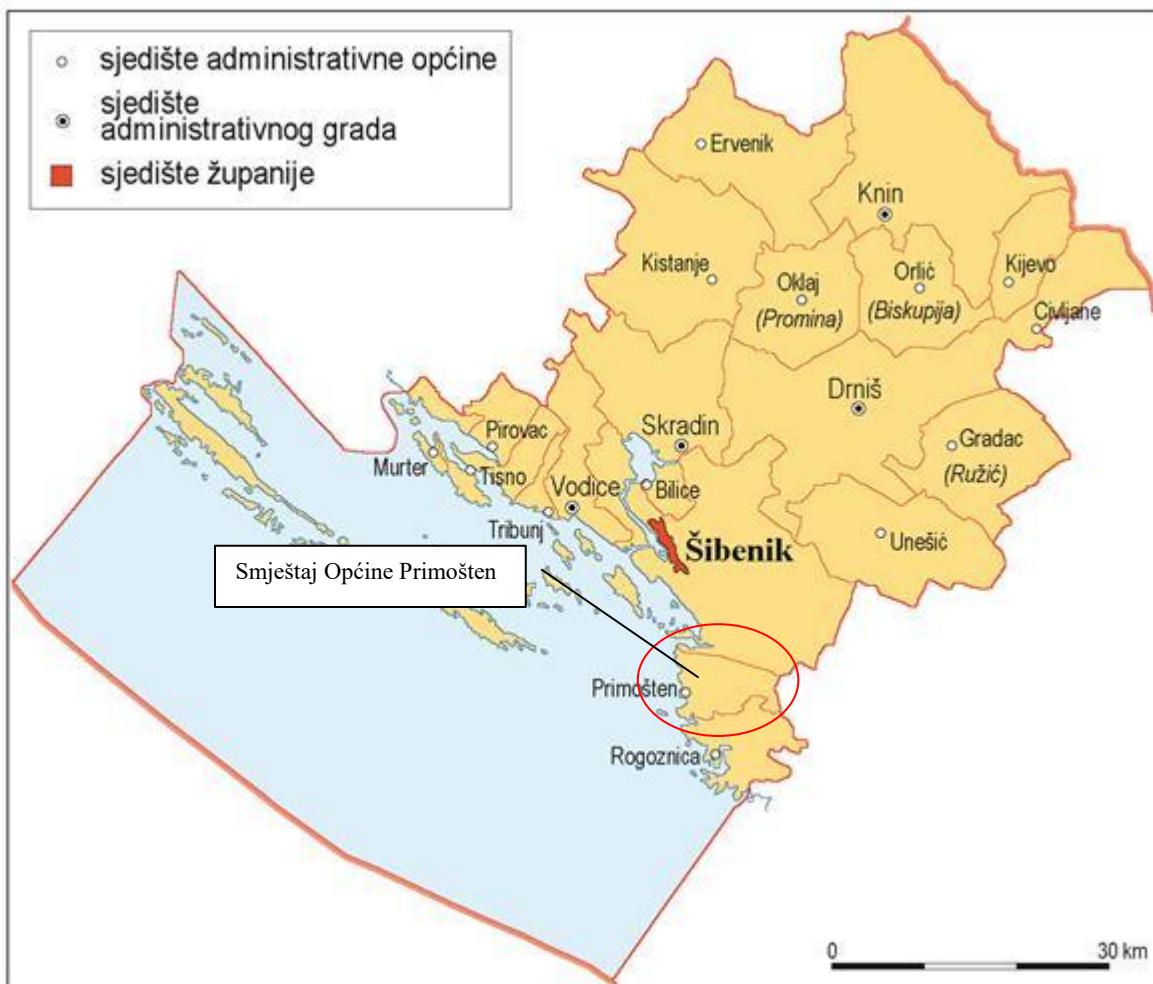
U sastavu Općine je šest (6) naselja: Primošten, Kruševo, Primošten Burnji, Široke, Vadalj i Vezac u sklopu kojih su mjesta: Supljak, Prhovo, Draga, Krčulj, Donji i Gornji Vezac, Dolac, Stavor, Kalina, Tribešić, Milišine, Ložnice i Bilo

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine (podaci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske) na području Općine Primošten evidentirano je ukupno 3 754 kućanstava, od toga je 1 100 stalno naseljenih, 1 410 stanova koji se koriste za odmor, a privremeno nastanjenih ima 196. Evidentirano je ukupno 915 stanova u kojima se odvija djelatnost, odnosno stanova za iznajmljivanje turistima.

Prema popisu stanovnika iz 2011. u naselju Primošten živio je 1631 stanovnik, a u ostalim naseljima zaobalja ukupno 1197 stanovnika (podaci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske).

Tablica 1: Prostorni pokazatelji po naseljima

NASELJE	BROJ STANOVNIKA
Primošten	1631
Primošten Burnji	739
Široke	154
Vadalj	93
Vezac	88
Kruševo	79
Ložnice	44
UKUPNO:	2 828

Slika 1: Položaj Općine Primošten u Šibensko – Kninskoj županiji

Primoštenski prostor nalazi se u fizionomskom pogledu u priobalnom razvojnog težištu, a po gospodarsko društvenim obilježjima nalazi se u Primoštenko-rogozničkom razvojnog težištu. Po obilježju dominantnih gospodarskih komponenti Primošten pripada onom težištu razvijatka u kojem dominira i dominirati će turističko-poljoprivredna komponenta razvoja. Primoštenko područje smješteno je na razvojnem veznom pravcu Šibenik-Split na jadranskoj razvojnoj okosnici. Do prednosti položaja došli su izgradnjom jadranske magistrale (danas D-8) čime je područje povezano s regionalnim središtem Šibenikom i makroregionalnim središtem Splitom. Ovi elementi geografskog položaja, uz izvanredne prirodne uvjete mogu se danas dobro iskoristiti nađu li se odgovarajuća rješenja zaštite okoliša, smještaja sportskih i ribarskih brodova, te odgovarajuće lokacije i vrste turističkog smještaja. U odnosu na proces urbanizacije i sustav razvojnih središta Primošten predstavlja inicijalno razvojno (lokalno) središte.

Obilježja reljefa

Općina Primošten nalazi se u priobalnom području Šibensko – Kninske županije kojeg karakteriziraju uzdužni vapnenački grebeni i dolomitsko-laporne udoline koje se pružaju u smjeru SZ-JI. Vapnenački grebeni daju osnovno prirodno-geografsko obilježje primorskom kraju malih poljodjelskih mogućnosti. S druge pak strane, pojedine udoline (važne za poljoprivredu) zauzimaju znatno manje površine, a nalaze se i na području primoštensko-rogozničkih doca.

Klimatska obilježja

Područje Županije karakterizirano je različitim tipovima klime, od mediteranske i submediteranske do kontinentalne i planinske. Otočno i priobalno područje pod jakim utjecajem Jadranskog mora imaju obilježja mediteranske klime, topla/vruća i suha ljeta i blage i vlažne zime. Prema Köppenovoj klasifikaciji, koja uvažava srednji godišnji hod temperature i razdiobu oborina, područje Općine Primošten pripada tipu klime Csax (sredozemnoj klimi obilježenoj blagom zimom i suhim i vrućim ljetom). Najviše oborina ima u zimskim mjesecima a sekundarni maksimum javlja se u proljeće (od ožujka do lipnja). Drugi dio ima umjerenou toplu vlažnu klimu, Cfsax, koju karakteriziraju vruće i suho ljeto i dva maksimuma oborine, proljetni i jesensko-zimski.

Prema Thorntwaitovoj klasifikaciji klime, baziranoj na odnosu količine vode potrebne za potencijalnu evapotranspiraciju i oborinske vode, na području Županije postoje tri klimatska tipa: subhumidni, humidni i perhumidni. U Općini Primošten prevladavaju subhumidni uvjeti.

Oborine

Količina oborina određena je prolaskom baričkih sustava, nadmorskog visinom, lokalnom topografijom, udaljenošću od mora i sl. Srednja godišnja količina oborina na području cijele Županije kreće se između 490 i 2 440 mm. Najmanje oborina ima na otocima i u obalnom pojusu (područje općine Primošten), povećavaju se prema unutrašnjosti i postižu maksimum na dinarskom području. Snijeg je u otočnom i priobalnom području rijetkost i ne zadržava se duže od jednog dana.

1. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE PRIMOŠTEN, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

1.1. Analiza postojećeg stanja u sustavu gospodarenja otpadom na području Općine Primošten

Sukladno članku 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Općina Primošten je odlukom o komunalnom redu i drugim odlukama propisala obvezatno korištenje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada na svom području.

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada su obuhvaćena sva kućanstva na području Općine, odnosno, obuhvaćeno je 100 % stanovništva, a od 1. 5. 2014. kompletna Općina Primošten više ne koristi kontejnere od 1 100 litara već je svako domaćinstvo zadužilo kante od 120 ili 240 litara, tj. podijeljeno je ukupno 2 370 spremnika. Pored domaćeg stanovništva, za vrijeme turističke sezone, skupljanjem i odvozom otpada su obuhvaćeni turisti i stanovnici koji povremeno borave u kućama za odmor. U Općini postoji 9 eko otoka sa sljedećim lokacijama: Bilo, Draga, Raduča, Ulica Grgura Ninskog, Ulica Dubrovačka, Nova Riva, Kamenar, Ulica Rupe i Glavičica. Staklo, papir, plastika, metal prikupljaju se na eko otocima Bilo, Draga, Raduča i Kamenar, dok se tekstil uz ostale vrste otpada prikuplja na eko otocima u naseljima Raduča i Porat.

Na području Općine krupni (glomazni) otpad se prikuplja po pozivu korisnika. Svaki korisnik ima pravo na 2 besplatna odvoza godišnje.

Općina Primošten je osnovala vlastito trgovačko društvo - Bucavac d.o.o., koje obavlja skupljanje komunalnog otpada. Na području Općine ne postoji odlagalište već se sav otpad zbrinjava na CGO Bikarac kod Jadrtovca. Općina Primošten je pokrenula izgradnju reciklažnog dvorišta na svom području, te će osigurati korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta mještanima naselja u kojima neće

biti izgrađeno reciklažno dvorište sukladno čl. 9 Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

1.2. Način sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Primošten

Komunalni otpad jest otpad od kućanstva, te otpad iz proizvodnje i uslužne djelatnosti, ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva. Gospodarenje komunalnim otpadom u nadležnosti je Općine koja je dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje komunalnim otpadom.

Postupanje s komunalnim otpadom sastoji se od više faza:

- sakupljanje na mjestu nastajanja otpada (u kućanstvu odlaganjem u spremnike ili vreće),
- transport od područja sakupljanja do mjesta za tretman/odlaganje,
- odlaganje,

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada su obuhvaćena sva kućanstva na području Općine, odnosno, obuhvaćeno je 100% stanovništva, a od 1. 5. 2014. kompletna Općina Primošten više ne koristi kontejnere od 1 100 litara za prikupljanje otpada od stanovništva već je svako domaćinstvo zadužilo kante od 120 ili 240 litara. Ukupno je na području Općine podijeljeno 2370 spremnika za komunalni otpad. Spremnici od 1 100 l postavljeni su u sklopu lokacija gospodarskih subjekata.

Pored domaćeg stanovništva, za vrijeme turističke sezone, skupljanjem i odvozom otpada su obuhvaćeni turisti i stanovnici koji povremeno borave u kućama za odmor.

Općina Primošten je osnovala vlastito trgovacko društvo - Bucavac d. o. o., koje obavlja skupljanje komunalnog otpada na području cijelog prostora Općine. Općina Primošten nema svoje odlagalište već se sav otpad zbrinjava na CGO Bikarac kod Šibenika. Otpad se prikuplja tijekom sezone 3 puta tjedno u naseljima Primošten i Burni Primošten, a u naseljima Kruševo, Ložnice, Široke, Vadalj i Vezac 2 puta tjedno. Izvan sezone u svim naseljima otpad se prikuplja 2 puta. Miješani komunalni otpad se od pravnih osoba (kamp, hoteli) prikuplja svakim danom.

Za obavljanje svoje djelatnosti sakupljanja i odvoza otpada s područja općine Primošten poduzeće Bucavac d.o.o. raspolaže sa sljedećim vrstama vozila i strojeva:

- teretno vozilo za prikupljanje i prijevoz otpada MAN, LKO 18, 264 nosivosti 18 t
- teretno vozilo za prikupljanje i prijevoz otpada IVECO, ML 180 E 28K EUROCARGO C-139843 nosivosti 18 t
- teretno vozilo za prikupljanje i prijevoz otpada IVECO, DAILY 70C17 nosivosti 7 t
- 3 vozila za prikupljanje otpada PIAGGIO PORTER, nosivosti 340 kg

Otpad sa područja Općine Primošten odlaže se na centru za gospodarenje otpadom „Bikarac“ u dogовору с Gradom Šibenikom у čijem vlasništvu se i nalazi odlagalište. Odlagalište Bikarac je u

upotrebi od 1971. godine, nalazi se 12 km jugoistočno od grada Šibenika i 10 km od Primoštena (zračne linije) dok je cestovna udaljenost 27 km, a prostire se na ukupnoj površini od oko 25 ha. Ukupan kapacitet CGO "Bikarac" iznosi 1.800.000 m³ otpada.

1.3. Krupni (glomazni) otpad

Krupni (glomazni) otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom: *Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisuje ministar naputkom.*

Krupni (glomazni) otpad na području Općine također sakuplja komunalno društvo Bucavac d.o.o. i to 2 puta godišnje ili po pozivu korisnika. Svaki korisnik ima pravo na 2 besplatna odvoza godišnje uz uvjet da je podmirio sve račune za odvoz komunalnog otpada.

Krupni (glomazni) otpad treba biti pripremljen u dvorištu jer prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom zabranjuje se krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini.

Glomazni otpad se također odlaže u centru za gospodarenje otpadom „Bikarac“.

1.4. Sustav prikupljanja reciklabilnog otpada putem zelenih otoka i na kućnom pragu korisnika

Reciklabilni otpad prikuplja se putem „zelenih otoka“, u spremnicima za papir i karton, staklo, plastiku i tekstil. U Općini postoji 9 eko otoka na sljedećim lokacijama: Bilo, Draga, Raduča, Ulica Grgura Ninskog, Ulica Dubrovačka, Nova Riva, Kamenar, Ulica Rupe i Glavičica.

Zeleni otok je uređeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenom otoku jasno je istaknuta tabla s nazivom „Zeleni otok“. Spremnici sa „zelenih otoka“ prazne se prema potrebi.

U planu je prikupljanje reciklabilnog otpada na kućnoj adresi korisnika pa su tako spremnici za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada zatraženi na javnom pozivu ikaza potreba za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada objavljenom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

1.5. Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad, a nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva.

Na području Općine trenutno je dio kućanstava uključeno u organizirano prikupljanje biootpada na način da su kućanstvima podijeljene specijalizirane vrećice za biorazgradivi otpad. Spremnici za

biootpadi su zatraženi na javnom pozivu iskaza potreba za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada objavljenom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Većina građana Općine biootpadi trenutno odvaja i prikuplja unutar kućanstva, te njegovim tretmanom u procesu kompostiranja dobiva ekološki prihvatljivo bio-gnojivo tj. kompost za vlastitu upotrebu. Građani koji se neće uključiti u organiziranu predaju biootpada biti će u obvezi uspostaviti vlastiti sustav kompostiranja prema uputama i nadzoru djelatnika Bucavac d.o.o.

1.6. Problematični otpad

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. U problematični otpad spadaju: kiseline, lužine, fotografске kemikalije, baterije, akumulatori, pesticidi, otpad sa životinjama, citostatici, citotoksici i slično.

Trenutno se na području Općine Primošten problematični (opasni) otpad ne prikuplja odvojeno već ga stanovnici sami zbrinjavaju putem ovlaštenih poduzeća ili ga predaju u trgovinama. Stoga ne postoje ni podaci o količinama navedene vrste otpada.

1.7. Ocjena postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Primošten

Način gospodarenja otpadom koji se provodi na području Općine još uvijek nije u potpunosti u skladu s odredbama ZOGO i Planom RH te je svakako potrebno povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom. Izdvajanje iskoristivih komponenti iz komunalnog otpada trenutno na području Općine je nedovoljno, što postojeće gospodarenje otpadom još uvijek čini neracionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta.

Kako bi se unaprijedilo postojeće stanje gospodarenja otpadom na području Općine uskladilo sa ZOGO, Planom RH te ostalim relevantnim zakonskim propisima, pristupilo se izradi ovog Plana gospodarenja otpadom Općine za razdoblje 2018. godine do 2023. godine.

Trenutačni sustav gospodarenja otpadom potrebno je nadograditi slijedećim segmentima:

- a) Uvođenje odvojenog prikupljanja biootpada „od vrata do vrata“ na teritoriju Općine, uz mogućnost samostalnog kućnog kompostiranja,
- b) Uspostaviti sustav gospodarenja građevinskim otpadom putem RD-a za građevinski otpad
- c) uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom uspostavom rada reciklažnog dvorišta,
- d) poduzimanje mjera u cilju sprečavanja nezakonitog odlaganja otpada i mjera za uklanjanje istog,
- e) provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti,

- f) osiguranje mogućnosti i provođenje akcija prikupljanja otpada odbačenog u okoliš.
- g) Potrebno je kreirati promotivne materijale na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane usmjerene i na odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole), te u njima organizirati edukativno-informacijske kampanje.

1.9. Ostvarivanje ciljeva

Osnovni ciljevi gospodarenja otpadom RH proizlaze iz ocjene stanja gospodarenja otpadom i obvezama koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa. Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu. Planom RH definirani su ciljevi za sve JLS-ove koji se trebaju dostići do 2022. godine. Postizanje ciljeva u gospodarenju otpadom planirano je provedbom mjera definiranih Planom RH, odredbama ZOGO-a i pripadajućih podzakonskih akata u cilju unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom.

U narednom periodu nastojati će se ostvariti sljedeći potrebni ciljevi:

- povećati odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu na min. 60% do 2022. godine,
- smanjiti ukupnu količinu miješanog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini,
- dodatno povećati količinu odvojeno prikupljenog reciklabilnog otpada za 4% u odnosu na ukupno prikupljenu količinu istog otpada u 2016. godini,
- uspostaviti sustav sakupljanja i obrade biorazgradivog otpada,
- povećati postotak uključenosti kućanstva u sustav gospodarenja otpadom,
- sprječavati odbacivanje otpada suprotno ZOGO-u,
- uspostaviti sustav sakupljanja otpada putem reciklažnog dvorišta za građane sa područja Općine.

Ispunjnjem navedenih ciljeva Općina će izbjegći plaćanje poticajne naknade za smanjenje komunalnog otpada, no također će se time sačuvati okoliš (tlo, podzemne vode, zrak) za buduće naraštaje.

2. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOGL OTPADA, TE OSTVARIVANJE CILJEVA

Kategorije otpada definirane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), koje se u dalnjim poglavljima obrađuju su:

- **Miješani komunalni otpad** - otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- **Krupni (glomazni) otpad** - predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- **Biorazgradivi komunalni otpad** - otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- **Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil**
- **Građevni otpad** – otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materilaja, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao
- **Problematični otpad** - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada

Raspoloživi podaci o prikupljenim količinama komunalnog otpada u proteklim godinama prikazani su sljedećom tabelom (*Tablici 2*).

Tablica 2: Evidentirane količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Primošten u periodu od 2014. do 2017. godine

GODINA	Miješani komunalni otpad (t)	Papir i karton (t)	Plastična ambalaža	Staklena ambalaža	UKUPNO (t)
2014.	1 772,91	20,32	/	/	1 793,23
2015.	1 626,27	19,82	/	/	1 646,09
2016.	1 748,46	18,23	17,78	11,95	1 796,42
2017.	1 832,7	39,52	2,60	3,27	1 878,09

Količine otpada se povećaju tijekom turističke sezone, tj. od travnja do studenog, te ovise o ljetnoj sezoni i broju ostvarenih noćenja.

Sa odvojenim prikupljanjem otpada započelo se početkom listopada 2014. g i od tada je prikupljeno 98,87 t papira i kartona, 15,22 t ambalažnog stakla i 20,38 t plastike.

Otpad sa područja Općine Primošten odlaže se na centru za gospodarenje otpadom „Bikarac“ u dogovoru s Gradom Šibenikom u čijem vlasništvu se i nalazi odlagalište. Odlagalište Bikarac je u upotrebi od 1971. godine, nalazi se 12 km jugoistočno od grada Šibenika i 10 km od Primoštena (zračne linije) dok je cestovna udaljenost 27 km, a prostire se na ukupnoj površini od oko 25 ha. Ukupan kapacitet CGO "Bikarac" iznosi 1.800.000 m³ otpada.

2.1. Ostvarivanje ciljeva

Ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom Općine, definirani su postojećim stanjem u gospodarenju komunalnim otpadom na području Općine te obvezama iz zakonske regulative RH, a poglavito obvezama koje proizlaze iz ZOGO i Plan gospodarenja otpadom RH.

Općina je dužna na svom području provoditi i slijedeće obveze, koje nisu direktno vezane uz gospodarenje samo komunalnim otpadom, ali imaju vrlo značajan ukupni utjecaj na gospodarenje otpadom:

- osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom na svom području (članak 23. ZOGO),
- provoditi Plan gospodarenja otpadom (članak 28. ZOGO),
- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti (članak 28. ZOGO).

Sukladno postojećem, prethodno opisanom, stanju u gospodarenju komunalnim otpadom, kao i navedenim obvezama iz zakonske regulative, definirani su slijedeći osnovni ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom:

- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na području Općine,
- povećati količine odvojeno sakupljenog otpadnog papira, metala, plastike, stakla, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada te biootpada s područja Općine

- osigurati korištenje reciklažnog dvorišta za građane Općine
- osigurati korištenje reciklažnog dvorišta za građevni otpad
- osigurati korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta

3. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

3.1. Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Primošten ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom niti službena odlagališta. U Općini postoji 9 eko otoka sa sljedećim lokacijama: Bilo, Draga, Raduča, Ulica Grgura Ninskog, Ulica Dubrovačka, Nova Riva, Kamenar, Ulica Rupe i Glavičica. Staklo, papir, plastika, metal prikupljaju se na eko otocima Bilo, Draga, Raduča i Kamenar, dok se uz ostale vrste otpada tekstil prikuplja na eko otocima Raduča i Porat.

Otpad sa područja Općine Primošten odlaže se na centru za gospodarenje otpadom „Bikarac“ u dogovoru s Gradom Šibenikom u čijem vlasništvu se i nalazi odlagalište. Odlagalište Bikarac je u upotrebi od 1971. godine, nalazi se 12 km jugoistočno od grada Šibenika i 10 km od Primoštена (zračne linije) dok je cestovna udaljenost 27 km, a prostire se na ukupnoj površini od oko 25 ha. Ukupan kapacitet CGO "Bikarac" iznosi 1.800.000 m³ otpada.

3.2. Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

U PPUO Primošten, Odredbe za provođenje, poglavljje 7. Postupanje s otpadom, navodi se:

Članak 97.

(1) Sa područja općine Primošten otpad se sakuplja i odvozi na deponiju Šibenik na lokaciji Bikarac-Donje polje prema dogovoru s Gradom Šibenikom.

Članak 98.

(1) U cilju unapređivanja postupanja sa otpadom i zaštite okoliša, prioritetne su slijedeće aktivnosti:

- Ustrojavanje učinkovitog, tehnički suvremenog, po okoliš i ljudi neškodljivog, estetski prihvatljivog i ekonomski podnošljivog načina sakupljanja, odvoženja i dispozicije komunalnog i drugog otpada koji će pokriti čitavo područje općine i biti kapacitiran da zadovolji potreba turističke sezone i s mogućnošću izdvojenog sakupljanja otpada na mjestu nastanka.

- Sanacija sadašnjih odlagališta i "divljih" deponija na području općine, pri čemu polaziti od toga da se na području odlagališta uspostavi prijašnje stanje prvenstveno provodeći mjere rekultivacije i sprječavanja utjecaja deponija na okoliš.

(2) Postupanje s otpadom vrši se u skladu s važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i važećim Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Članak 98.a.

(1) Prostornim planom uređenja Općine Primošten određene su lokacije za izgradnju reciklažnog dvorišta (RD) i reciklažnog dvorišta za građevni otpad (GO) koje su prikazane na kartografskim prikazima 1. Korištenje i namjena površina, 3.C. područja primjene planskih mjera zaštite u mjerilu 1:25 000, te na kartografskom prikazu 4.2.B. Građevinska područja naselja Primošten Burni u mjerilu 1:5000. (slika 2).

(2) Promjena granica površina reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevni otpad neće se smatrati izmjenom Plana.

Članak 98.b.

(1) Reciklažno dvorište (RD) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Unutar reciklažnog dvorišta mogu se odlagati sljedeće vrste opada: papir, karton, plastika, stiropor, stare baterije, stakleni otpad, PET - boce, PE - folija, stari lijekovi, otpadne gume, metalni otpad, elektronički otpad, akumulatori, glomazni otpad, zeleni otpad, zauljena ambalaža, ambalaža onečišćena opasnim tvarima (boje, lakovi i sl.), otpadna motorna i jestiva ulja i dr., a sve u skladu s važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

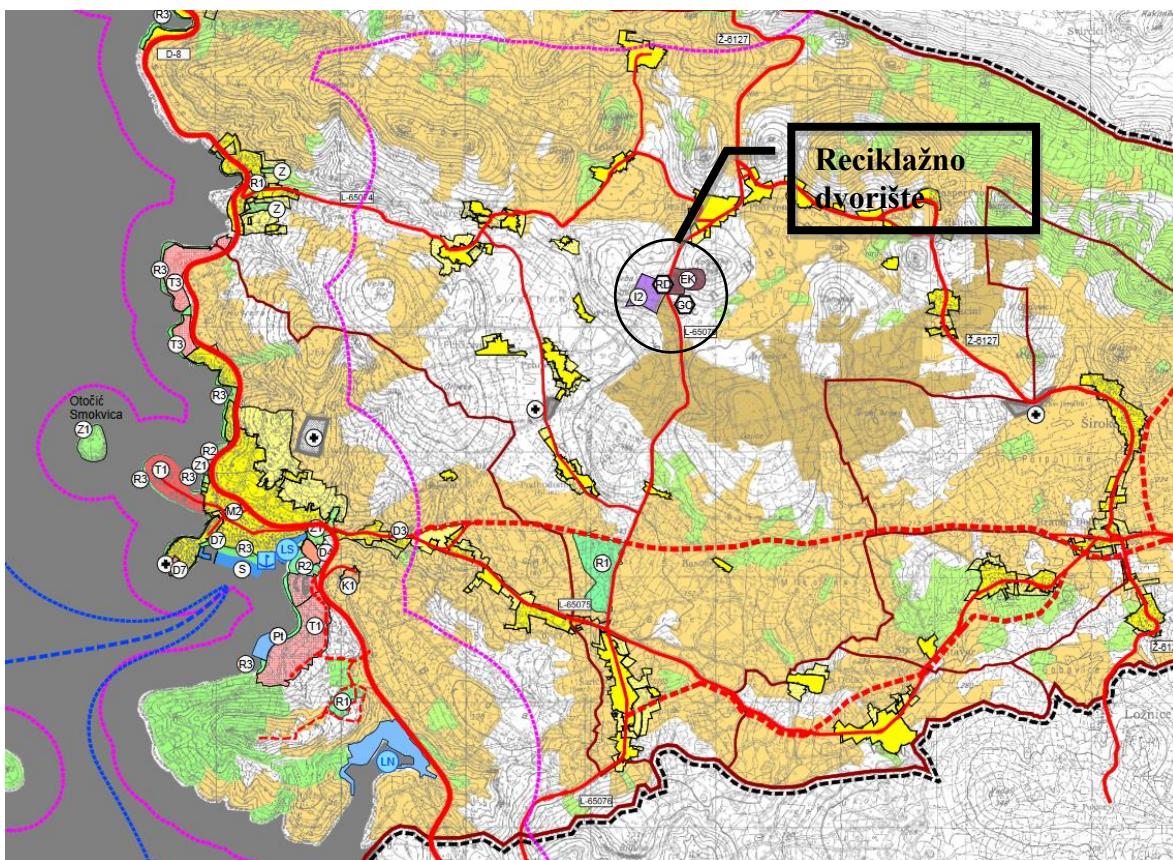
(2) Uvjeti za gradnju reciklažnog dvorišta:

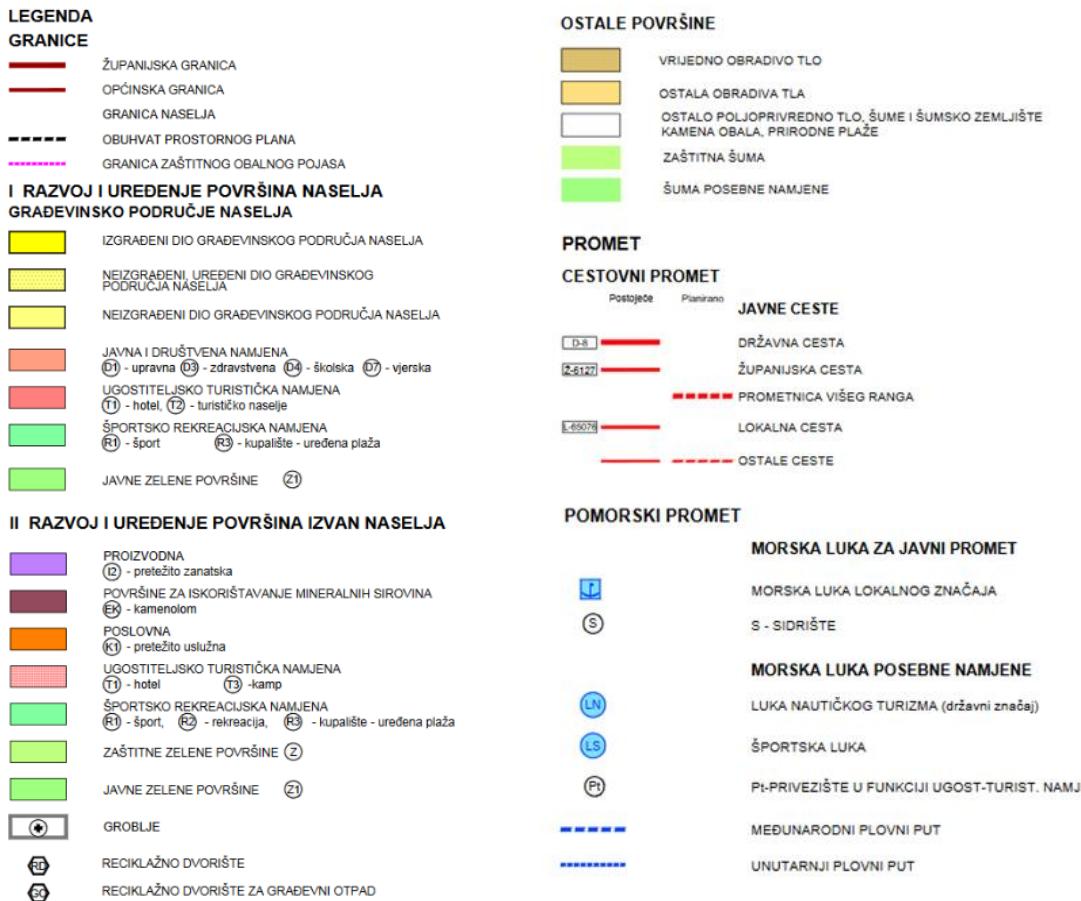
- maksimalni koeficijent izgrađenosti $K_{IG} = 0,3$
- maksimalni koeficijent iskoristivosti $K_{IS} = 0,3$
- maksimalna katnost građevina je prizemlje (Pr)
- obavezan je pojas zaštitnog zelenila prema susjednim površinama širine 5m
- dvorište mora biti ograđeno.

(3) Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima prema važećem Pravilniku o gospodarenju otpadom i važećem Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Članak 98.c.

- (1) Reciklažno dvorište za građevni otpad (GO) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada koji predstavlja otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskapanog materijala.
- (2) Reciklažno dvorište za građevni otpad mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima prema važećem Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom i važećem Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Slika 2: Kartografski prikaz: Korištenje i namjena površina; Izvadak iz PPUO Primošten

Reciklažno dvorište izgraditi će se na dijelu katastarske čestice 16818/1.”K.O.Primošten” Reciklažno dvorište za građevinski otpad u prostornom planu Općine Primošten predviđen je s južne strane ”Konjuške” na k.č.br. 17486/1, 17489/1, 17489/2, 17489/9, 17486/2, 17486/3, 17486/6, 17486/7, 17486/8, 17486/9, 17489/1, 17489/2, 17489/9, 17489/10, 17485/12, 17485/13, 17485/14, 17485/15, 17485/16 sve k.o. Primošten.

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkciranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. S obzirom na navedeno, na području Općine Primošten potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 117/17) reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. Na glavnom ulazu u reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati podatke o nazivu trgovca ili obrta, broj upisa u očevidnik reciklažnih dvorišta i radno vrijeme
2. Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom.

3. Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.
4. Mora biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, vode, podzemne vode i more.
5. Građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada.
6. Neovlaštenim osobama mora biti onemogućen pristup otpadu
7. Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa moraju biti postavljene upute za rad.
8. Građevina mora biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.
9. Ukoliko se u reciklažnom dvorištu gospodari opasnim otpadom potrebno je da je građevina natkrivena i da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
10. Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.
11. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekinutim nadzorom.
12. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzorka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje.

Uspostavom gore opisanog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, zajedno sa navedenim kapacitetima za postupanje sa otpadom omogućiti će adekvatno postupanje sa svim vrstama otpada koje se na području Općine generiraju.

3.3 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Primošten nema neusklađenih odlagališta otpada. Sukladno članku 36. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) komunalni redar osigurava provedbu obveza sprječavanja odbacivanja otpada na način suprotan propisima te uklanjanje tako odbačenog otpada.

4. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM OTKLANJANJU

Na području općine Primošten nema podataka o evidentiranim lokacijama odbačenog otpada (divlja odlagališta). Kroz povijest bi se periodično pojavljivala na pojedinim lokacijama divlja odlagališta, no pravovremenim uklanjanjem istih te komunikacijom sa stanovništvom (postavljanje natpisa sa zabranom odlaganja otpada, upozoravanje i kažnjavanje stanovništva) sva divlja odlagališta su uklonjena s područja Općine.

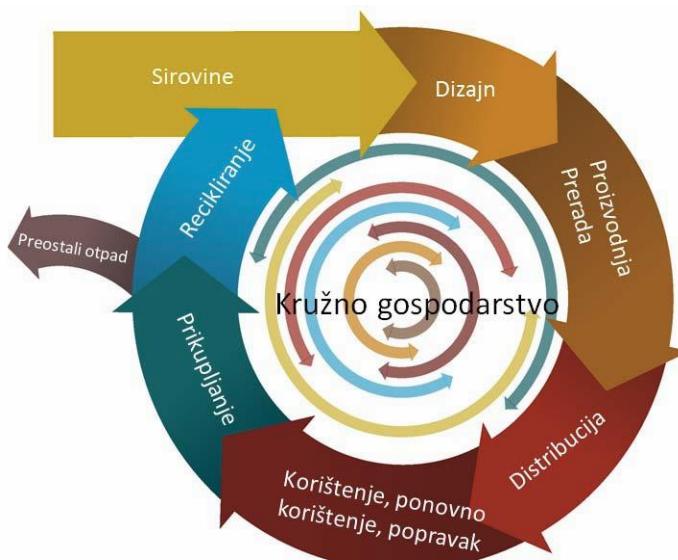
5. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUĆI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Temeljni cilj svakog sustava održivog gospodarenja otpadom jest smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada. Uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom na nekom području je dugotrajan proces kojem dužnu pažnju trebaju posvetiti svi stanovnici tog područja zajedno sa svojim izabranim predstvincima. Potrebno je provoditi određene opće mjere koje čine okosnicu samog sustava kao što su:

- odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada;
- provođenje izobrazno - informativne aktivnosti na svom području;
- provedba akcija prikupljanja otpada.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti. Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

Fokus Desetogodišnje razvojne strategije Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast) je prelazak s postojećeg linearog na kružno gospodarstvo (slika 3). Kružno gospodarstvo je ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj modela kružnog gospodarstva je nastajanje otpada svesti na najmanju moguću mjeru i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, nego sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njihovih komponenti.

Slika 3: Model kružnog gospodarstva; (Izvor: *Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine*)

Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada u potpunosti su prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Općine Primošten, no za značajnije smanjenje količina otpada trebati će dulje vrijeme i disciplinirano pridržavanje svih predviđenih mera za izbjegavanje nastanka otpada i u cijelosti mera gospodarenja otpadom. Također, uspješnost implementiranih mera uvelike ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom na županijskom nivou.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnijih“ vrsta proizvoda te svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Učinkovita primjena mera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području Općine znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada na postojeće odlagalište odnosno u centar za gospodarenje otpadom. Neki od najvažnijih načina za smanjenje količina otpada su:

- sprječavanje nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada,
- sprječavanje da se u proizvod za tržište ugrađuju štetni sastojci,
- sprječavanje miješanja raznih vrsta materijala pri proizvodnji novih roba za tržište koji onemogućava da se otpadni materijal koristi za ponovnu uporabu.

Otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnijih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. U okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti treba:

- proizvode i robu tako upotrebljavati da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari, te da se mogu maksimalno ponovno iskorištavati i da se tako količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obimu

Osnovne mјere izbjegavanja otpada mogu se svesti na:

- Izbjegavanje otpada u proizvodnji
- koristiti tehnologije koje ne stvaraju otpad
- ponovna uporaba otpada
- proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada
- proizvode pakirati u ambalažu koja se može ponovo koristiti
- kod pripreme hrane paziti na količine kako nebi došlo do stvaranja otpada od hrane

Ponašanje potrošača

- da ne kupuju proizvode koji se ne mogu reciklirati,
- da pri kupovanju preferiraju robu u povratnoj ambalaži,
- da smanje korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.
- kontrolirati zalihe hrane i rokove trajanja kako nebi došlo do stvaranja otpada od hrane

Preventivne mјere koje treba provoditi su:

- poštivanje svih zakonskih zahtjeva prema okolišu,
- poticanje korištenja ekološki prihvatljivih proizvoda,
- poticanje razvoja ekološko prihvatljive proizvodnje

Posebne mјere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Plana RH primjenjive na Općinu obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s komunalnim otpadom su:

1. Mјere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mјere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:
 - a. uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
 - b. uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
 - c. provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
 - d. druge mјere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave

2. Akcija prikupljanja otpada,

Sukladno članku 40. ZOGO-a pravna ili fizička osoba - obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. ZOGO-a za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela JLS nadležnog za poslove zaštite okoliša. Zahtjev za suglasnost za

organizaciju akcije prikupljanja otpada podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije. Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu

3. Izobrazno – informativne aktivnosti.

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu putem javnih medija. Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada, organizirati posebne akcije – „Dane prikupljanja otpada“ npr. za elektroničku i električnu opremu, baterije, papir, staklo, nepovratnu plastičnu ambalažu. Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike, turističke djelatnike i državnu administraciju. Općina Primošten vrši edukaciju stanovništva uz pomoć Eko udruge Primošten, putem održavanja javnih tribina, edukacijom djece u dječjim vrtićima i školama, djeljenjem letaka, te putem mjesnih portala

4. Unapređivanje sustava odvojenog sakupljanja i recikliranja otpada.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom postavljeni su zakonski zahtjevi za odvojenim sakupljanjem otpada, a pravilnicima je regulirano zbrinjavanje:

- ambalaže i ambalažnog otpada,
- otpadnih guma,
- otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme,
- otpadnih ulja,
- otpadnih vozila,
- građevinskog otpada,
- otpadnih baterija i akumulatora koji sadrže opasne tvari,
- infektivnog otpada iz zdravstvenih ustanova

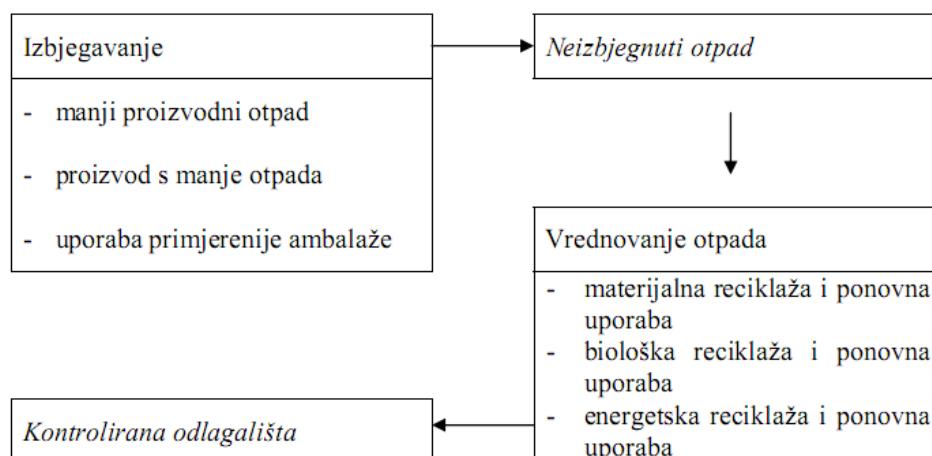
U Općini postoji 9 eko otoka sa sljedećim lokacijama: Bilo, Draga, Raduča, Ulica Grgura Ninskog, Ulica Dubrovačka, Nova Riva, Kamenar, Ulica Rupe i Glavičica. Staklo, papir, plastika, metal prikupljaju se na eko otocima Bilo, Draga, Raduča i Kamenar, dok se uz ostale vrste otpada tekstil prikuplja na eko otocima Raduča i Porat. Sustavnim praćenjem uvoditi će se i nove mogućnosti odvojenog sakupljanja otpada

6. OPĆE MJERE GOSPODARENJA OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

6.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Integralni koncept gospodarenja otpadom u sebi sadrži osnovna načela, i to:

- izbjegavanje otpada
- vrednovanje otpada
- zbrinjavanje otpada.

Slika 4: Shematski prikaz gospodarenja otpadom

Postupanje s otpadom na predmetnom području razvija se u skladu sa ciljem ostvarivanja integralnog koncepta gospodarenja otpadom čije su osnove:

- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom
- iskorištavanje vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada u materijalne svrhe
- kontrolirano odlaganje otpada
- saniranje otpadom onečišćenog tla

Opće mjere za gospodarenje otpadom koje će se redovito provoditi u narednom razdoblju na području Općine su:

- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz otpadnog papira, plastike, stakla i metala putem spremnika postavljenih na kućnom pragu korisnika,

- organizirano i redovito prikupljanje problematičnog, ambalažnog i drugih posebnih vrsta otpada u RD-u.

6.2. Gospodarenje opasnim otpadom

U opasne komponente komunalnog otpada (problematicni otpad) svrstavaju se:

- akumulatori
- baterije
- lijekovi (citotoksici, citostatici)
- ostaci boja, lakova i otapala
- tiskarske boje, fotografске kemikalije
- stara ulja i masti
- sredstva za zaštitu bilja
- fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance
- kemikalije
- EE otpad koji sadrži opasne tvari
- ambalaža koja sadrži opasne tvari
- prazni spremnici pod tlakom (boćice pod pritiskom) i dr.

Navedeni opasni otpad koji se stvara u domaćinstvima kategorizira se kao problematični otpad te zahtjeva poseban tretman budući da se svrstava u opasni otpad. Ova vrsta otpada sakupljati će se reciklažnom dvorištu koje je u izgradnji na području Općine te će se predavati ovlaštenim obradivačima na daljnji postupak (obrada ili izvoz).

Mjere potrebne za usklađenje sustava gospodarenja problematičnim otpadom s odredbama ZOGO-a:

- uspostaviti uslugu rada reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta

6.3 Gospodarenje posebnim kategorijama otpada

Posebnom kategorijom otpada smatra se, sukladno ZOGO, biootpadi, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Otpadni tekstil i obuća

Skupljanje otpadnog tekstila i obuće provodi se, na području Općine, na sljedeće načine:

- odjeća i obuća koja još ima svoju uporabnu vrijednost može se predati Hrvatskom Caritasu,

- otpadni tekstil i obuća koji više nemaju uporabnu vrijednost se mogu odložiti na zelenim otocima u spremnik za tekstil,

Mjere potrebne za usklađenje sustava gospodarenja otpadnim tekstilom i obućom s odredbama ZOGO-a:

- na području Općine uspostaviti će se reciklažno dvorište kako bi se omogućilo građanima u svim naseljima pristupačna odvojena predaja otpadnog tekstila i obuće,

Građevni otpad

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskovanog materijala, koji se ne može bez prethodne obrade koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao. Budući da je ovakvu vrstu otpada uglavnom isplativije reciklirati, a gotovo se sve u građevnom otpadu može reciklirati, cijena recikliranja je obično značajnije manja od cijene njegovog odlaganja. Trajno odlaganje neiskoristivog dijela prerade građevinskog otpada uvjek može naći korisnu primjenu, kao npr.: oblikovanje i izravnavanje terena i cestovnih ili privremenih prometnica na odlagalištima komunalnog otpada i sl., nasipi za zaštitu od buke, sanacija šljunčara i dr. Posjednik građevnog otpada koji nastaje tijekom gradnje ili uklanjanja građevine, odnosno tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije ili održavanja, dužan je gospodariti tim otpadom na način propisan Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16).

- Građevinski otpad moći će se predati u reciklažnom dvorištu za građevinski otpad koji je u izgradnji

Biootpad

Jedinice lokalnih samouprava dužne su osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske oporabe biootpada.

Na području Općine Primošten trenutno je dio kućanstava uključeno u organizirano prikupljanje biootpada na način da su kućanstvima podijeljene specijalizirane vrećice za biorazgradivi otpad. Spremni za biootpad su zatraženi na javnom pozivu iskaza potreba za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada objavljenom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Dio građana Općine biootpad trenutno odvaja i prikuplja unutar kućanstva, te njegovim tretmanom u procesu kompostiranja dobiva ekološki prihvatljivo bio-gnojivo tj. kompost za vlastitu upotrebu. Građani koji se neće uključiti u organiziranu predaju biootpada biti će u obvezi uspostaviti vlastiti susustav kompostiranja prema uputama i nadzoru djelatnika Bucavac d.o.o.

- Potrebno je organizirati informacijsku kampanju kako bi se spriječilo nastajanja otpada od hrane. Ovakvi materijali sadržavaju podatke o pametnoj kupnji, načinu planiranja obroka, načinu iskorištenja ostatka od hrane i sl.

Otpadna ambalaža

Vrste otpadne ambalaže definirane su Pravilnikom o katalogu otpada (NN 90/15) pod grupom 15 i obuhvaćaju: papirnu i kartonsku ambalažu, plastičnu ambalažu, staklenu ambalažu i ambalažu izrađenu od drugih materijala. Gospodarenje otpadnom ambalažom uređeno je Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16, 116/17). Ovaj pravilnik propisuje mjere i aktivnosti za odvojeno skupljanje ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, uporabu, te zbrinjavanje otpadne ambalaže iz naknada proizvođača i uvoznika za proizvode koji se stavljuju u promet.

Ambalaža od papira i kartona, staklena ambalaža i plastična ambalaža prikuplja se putem „zelenih otoka“, u spremnicima za papir i karton, staklo i plastiku.

U Općini postoji 9 eko otoka na slijedećim lokacijama: Bilo, Draga, Raduča, Ulica Grgura Ninskog, Ulica Dubrovačka, Nova Riva, Kamenar, Ulica Rupe i Glavičica.

Zeleni otok je uređeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenom otoku jasno je istaknuta tabla s nazivom „Zeleni otok“. Spremnici sa „zelenih otoka“ prazne se prema potrebi. Značajan dio ambalažnog otpada iz kućanstva zbrinjava se putem sustava povratne naknade za ambalažu. Kod stanovnika poljoprivrednika se također pojavljuje ambalaža od pesticida (sredstva za zaštitu bilja) koja predstavlja opasan otpad. Takav tip ambalaže posjednici trebaju predati u RD-e, odnosno ukoliko trebaju ovjereni prateći list putem sustava organiziranog sakupljanja ambalaže u sklopu godišnje akcije sakupljanja ambalaže od pesticida.

- U planu je prikupljanje reciklabilnog otpada na kućnoj adresi korisnika pa su tako spremnici za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada zatraženi na javnom pozivu iskaza potreba za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada objavljenom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Otpadni električni i elektronički uređaji i oprema

Otpadni električni i elektronički uređaji i oprema ili EE otpad su sva otpadna električna i elektronička oprema koja uključuje sklopove i sastavne dijelove koji nastaju u gospodarstvu, industriji, obrtu i sl., te sva otpadna električna i elektronička oprema koja nastaje u kućanstvima ili u proizvodnim i/ili uslužnim djelatnostima kad je po vrsti i količini slična EE otpadu iz kućanstava. EE otpad se svrstava u količinski najbrže rastuću kategoriju otpada, a predstavljaju je otpadni kućanski aparati, računala, telefoni, mobiteli i drugo. Prema Pravilniku o katalogu otpada (NN 90/15) EE otpad se može naći pod ključnim brojevima 16 02 i 20 01. Gospodarenje EE otpadom uređeno je Pravilnikom o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14) kojim se propisuju mjere i aktivnosti za odvojeno skupljanje EE otpada radi njegove obrade i uporabe.

Mjere potrebne za usklađenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom s odredbama ZOGO-a:

- EE otpad moći će se predati u reciklažnom dvorištu ili u mobilnom reciklažnom dvorištu Općine Primošten ili kod drugih ovlaštenih sakupljača

Otpadne gume

Gospodarenje otpadnim gumama propisano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16), prema kojem je cilj gospodarenja otpadnim gumama njihova uporaba, pri čemu recikliranje ima prednost u odnosu na korištenje u energetske svrhe.

Mjere potrebne za usklađenje sustava gospodarenja otpadnim gumama s odredbama ZOGO-a:

- otpadne gume moći će se predati u reciklažnom dvorištu, mobilnom reciklažnom dvorištu Općine Primošten ili kod drugih ovlaštenih sakupljača
- otpadne gume mogu se predati i kod vulkanizera, odnosno kod drugih ovlaštenih sakupljača

Otpadna ulja

Otpadno ulje je svako otpadno mazivo i otpadno jestivo ulje, klasificirano pod ključnim brojevima 12 01, 13 i 20 01 Pravilnika o katalogu otpada (NN 90/15), a postupanje s otpadnim uljem definirano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13, 95/15).

Posjednik otpadnih ulja različitih kategorija, ako je to tehnički izvedivo, ne smije ih miješati međusobno i ne smije ih miješati s drugim vrstama otpada ili tvarima, ako to miješanje sprječava i/ili onemogućuje njihovu obradu.

Otpadna ulja i masti preuzimaju se od građana od strana ovlaštenih sakupljača.

Mjere potrebne za usklađenje sustava gospodarenja otpadnim uljima s odredbama ZOGO-a:

- otpadna ulja moći će se predati u reciklažnom dvorištu ili u mobilnom reciklažnom dvorištu Općine Primošten

Otpad koji sadrži azbest

Otpad koji sadrži azbest je otpadni sirovi azbest i svaka tvar ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, azbestna prašina nastala emisijom azbesta u zrak kod obrade azbesta ili tvari, materijala i proizvoda koji sadrže azbest koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Vrste otpada koji sadrže azbest su definirane Pravilnikom o katalogu otpada (NN 90/15) pod ključnim brojem 17 06 i obuhvaćaju izolacijske materijale koje sadrže azbest, građevinske materijale koje sadrže azbest, itd. Zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine obavlja se na posebno izgrađenim plohama odlagališta i neusklađenih odlagališta – kazetama za zbrinjavanje azbesta. Gospodarenje otpadom koji sadrži azbest propisano je Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji

sadrži azbest (NN 69/16) i Naputkom o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08), a njihov je cilj utvrđivanje mjera u svrhu sprečavanja i smanjenja onečišćenja azbestom radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

Člankom 59. ZOGO-a propisano je sljedeće:

(2) *Zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine obavlja se na posebno izgrađenim plohamama odlagališta i neusklađenih odlagališta – kazetama za zbrinjavanje azbesta.*

(3) *Jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je u dokumentima prostornog uređenjam odrediti lokaciju kazete za zbrinjavanje azbesta.*

(5) *Troškove prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine u vlasništvu fizičke osobe osiguravaju zajednički jedinica lokalne samouprave na čijem području je takav otpad nastao i Fond iz sredstava prikupljenih prema članku 58. ovog Zakona i drugih sredstava Fonda.*

Sukladno navedenom, dužnost je Šibensko-kninske županije urediti kazetu za zbrinjavanje azbesta u koju će se odlagati ta vrsta otpada prikupljena na području Općine.

Brigu o pravilnom zbrinjavanju otpada koji sadrži azbest preuzimaju pravne osobe koje su izvođači radova pri kojima nastaje azbestni otpad. Dužnost je jedinice lokalne samouprave da s Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost osigura pokrivanje troškova nastalih zbog prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest. Na području Općine Primošten prilikom izvođenja građevinskih radova izvođači radova su dužni otpad koji sadrži azbest zbrinjavati predajom istog ovlaštenim sakupljačima.

7. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOGL KOMUNALNOG OTPADA

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom. Uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivosti i ekonomsku održivost, a u skladu s Europskim smjernicama, postupanje s komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom definirano je kroz odabranu tehnologiju krajnje obrade.

Za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Primošten primijenit će se sljedeće mjere:

- osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa.

- osigurati kućne kompostere za građane koji žele biorazgradivi otpad kompostirati na razini kućanstva, te građane educirati i savjetovati pisanim materijalima o načinu kompostiranja.
- organizirati informacijsku kampanju kako bi se spriječilo nastajanje otpada od hrane
- osigurati spremnike za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada

Općinsko vijeće donijelo je *Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Primošten* Klasa: 363-05/18-01/1; Urbroj: 2182/02-01-18-1, od 31.01.2018. godine. Predmetna Odluka objavljena je u Službenom vjesniku općine Primošten br. 1/2018, a ista sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora sa korisnicima.

Po donošenju Odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti nadležnom Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

8. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) otpada na području Općine i dalje će se provoditi:

- prikupljanjem papira, plastike, stakla i tekstila putem zelenih otoka,
- uspostavom rada reciklažnog dvorištana području Općine
- uspostavom mobilnog reciklažnog dvorišta
- uspostavom reciklažnog dvorišta za građevni otpad
- odvozom krupnog (glomaznog) otpada na poziv korisnika,
- redovitim i pravovremenim pražnjenjem posuda/spremnika,
- izobrazno –informativnim aktivnostima

9. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA,

Popis projekata/aktivnosti važnih za provedbu ovog Plana i dostizanje definiranih ciljeva dan je u slijedećoj tablici.

Tablica 3: Popis projekata/aktivnosti važnih za provedbu Plana

REDNI BROJ	VRSTA PROJEKTA
1	Provodenje mjera za sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za uklanjanje odbačenog otpada u okoliš na području Općine Primošten
2	Provodenje mjera za smanjenje otpada nastalog od hrane
3	Nabava i podjela spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada
4	Nabava i podjela spremnika za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada
5	Uspostava reciklažnog dvorišta na području Općine
6	Uspostava reciklažnog dvorišta za građevni otpad na području Općine
7	Uspostava rada MRD-a svaka 4 mjeseca, u svakom naselju Općine (osim u mjestu u kojem se nalazi reciklažno dvorište) radi mogućnosti odvojene predaje problematičnog i reciklabilnog otpada
8	Provodenje akcija prikupljanja otpada
9	Provodenje izobrazno-informativnih aktivnosti
10	Provodenje godišnje analize izvršenja plana i izvješćivanje nadležnih tijela

10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Općina je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza za gospodarenje otpadom. Trošak sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada plaćaju stanovnici općine Primošten.

Za realizaciju programa gospodarenja otpadom može se koristiti jedan ili više finansijskih izvora:

- Operativni Plan konkurentnosti i kohezije 2014 - 2020,
- sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost,
- proračun Općine Primošten,
- državni proračun.

Ostali izvori financiranja mogu biti i prihodi od uporabljenog otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koje bi plaćali proizvođači otpada, kućanstva i pravne osobe, te ostali slični prihodi.

10.1. Izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

U sljedećoj tablici prikazani su izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Primošten.

Tablica 4: Izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Nabava i podjela spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	BUCAVAC d.o.o., FZOEU, Općina Primošten
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	100.000,00 HRK, jednokratno
2.	MJERA	Nabava i podjela spremnika za odvojeno sakupljanje reciklabilnog otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	BUCAVAC d.o.o., FZOEU, Općina Primošten
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	200.000,00 HRK, jednokratno
3.	MJERA	Uvođenje naplate sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja biootpada po volumenu i broju pražnjjenja spremnika
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	BUCAVAC d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	10.000,00 HRK, jednokratno
4.	MJERA	Preventivne mjere spriječavanja, odbacivanja otpada u okoliš i mjere uklanjanje odbačenog otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina Primošten u suradnji sa BUCAVAC d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	15.000,00 HRK, godišnje
5.	MJERA	Provedba akcije sakupljanja otpada iz okoliša
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina Primošten u suradnji sa BUCAVAC d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
6.	MJERA	Provedba informativno-izobraznih aktivnosti
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina Primošten u suradnji sa BUCAVAC d.o.o. i FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	100.000,00 HRK, u razdoblju od 2018.-2019.godine 10.000,00 HRK, godišnje od 2020.-2023.godine

	MJERA	Provđba redovitog godišnjeg nadzora radi utvrđivanja odbacivanja otpada u okoliš i naređivanje mjera za njegovo uklanjanje od strane komunalnog redara
7.	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina pRIMOŠTEN
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	10.000,00 HRK, godišnje
8.	MJERA	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina PRIMOŠTEN, EU
9.	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1 500 000,00 kn
	MJERA	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad
10.	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina PRIMOŠTEN, EU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1 500 000,00 kn
10.	MJERA	Uspostava mobilnog reciklažnog dvorišta
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Općina PRIMOŠTEN, EU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1 000 000,00 kn

11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U sljedećoj tablici navedene su mjere, rokovi i nositelji izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti sa svrhom uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Primošten. Mjere i rokovi izvršenja dani su po primjeru podataka iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017.-2022., u dijelu Plana koji se obvezuju i jedinice lokalne samouprave.

Tablica 5: Rokovi i nositelji izvršenja plana

R. Br.	Aktivnost	Rok izvršenja	Nositelj
1	Nabava i podjela spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada	2019	Općina Primošten, Bucavac d.o.o., FZOEU
2	Nabava i podjela spremnika za odvojeno sakupljanje reciklabilnog otpada	2019	Općina Primošten, Bucavac d.o.o., FZOEU
3	Uvođenje naplate sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja biootpada po volumenu i broju pražnjenja spremnika	2019	Općina Primošten, Bucavac d.o.o.
4	Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem posuda za prikupljanje biootpada, metala i problematičnog otpada	Kontinuirano	Općina Primošten
5	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta	2019	Općina Primošten, Bucavac d.o.o., FZOEU
6	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad	2020	Općina Primošten, Bucavac d.o.o., FZOEU
7	Nabavka mobilnog reciklažnog dvorišta	2022	Općina Primošten, Bucavac d.o.o., FZOEU
8	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine	Kontinuirano	Općina Primošten
9	Provođenje informacijske kampanje kako bi se spriječilo nastajanje otpada od hrane	Kontinuirano	Općina Primošten
10	Izrada Izvješća o izobrazno - informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom JLS	Kontinuirano.	Općina Primošten
11	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Kontinuirano	Općina Primošten
12	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada	Kontinuirano.	Općina Primošten
13	Provjeta redovitog nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada	Kontinuirano	Općina Primošten

12. POPIS PRIMIJENJENIH, ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13 i 73/17
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske NN 130/05
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine NN 3/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13, 95/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadom NN 117/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom NN 50/15
- Naputak o glomaznom otpadu NN 79/15
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži NN 88/15, 78/16, 116/17
- Pravilnik o katalogu otpada NN 90/15
- Ureda o gospodarenju otpadnom ambalažom NN 97/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom NN 99/15
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima NN 105/15
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima NN 111/15
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima NN 112/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima NN 125/15, 90/16
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest NN 69/16
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada NN 75/16
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama NN 113/16
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom NN 50/17
- Prostorni plan Šibensko-kninske ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 4/17.)
- Prostorni plan uređenja Općine Primošten ("Službeni glasnik općine Primošten" 04/17.)